

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 08.09.2025, Kuressaare
Koostaja ametinimetus ja nimi: ringkonnaprokurör Rainer Amur
Ametiasutuse nimi: Lääne Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number: 25274050067
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 423 lg 1
Kahtlustatava nimi: XXX (ik XXX)
Kuriteo toimepanemise aeg: 08.03.2025

Lääne prefektuuris on 14.04.2025 alustatud kriminaalmenetlust kriminaalasjas nr 25274050067 karistusseadustik (edaspidi KarS) § 423 lg 1 järgi kvalifitseeritavas kuriteos, mis seisneb selles, et juhtimisõigust omav ja kaine XXX juhtis 08.03.2025 kella 19.40 ajal Saare maakonnas Saaremaa vallas Kuressaare linnas XXX mootorsõidukit Subaru Legacy registreerimismärgiga XXX, liikudes mööda kõrvalteed XXX so eesõigusega tee suunas. XXX ja XXX ristmikul asub liiklusmärk nr 221 „anna teed“, mis kohustas XXX andma teed kõigile XXX liikuvatele liiklejatele. Lähenedes XXX ja XXX ristmikule, pidi XXX olema hoolikas ja ettevaatlik ning vältima ohtu ja kahju tekitamist (liiklusseadus (edaspidi LS) § 14 lg 2), ta pidi veenduma, et tema manööver ei ohusta teisi liiklejaid (LS § 33 lg 2 p 8), ta pidi sõitma sellise kiirusega, et tal oleks vajaduse korral võimalik sõiduk peatada ja anda teed eesõigust omavale liiklejale (LS § 50 lg 3 p 1) ning ta pidi kinni pidama „anna teed“ nõuetest st andma teed eesõigusega teel liikuvatele liiklejatele (LS § 6 lg 6 alusel kehtestatud määruse nr 12 § 7 p 3; LS § 57 lg 1). XXX jättis need liiklusseadusest tulenevad kohustused ettevaatamatusest täitmata, ei veendunud piisavalt enne ristmikule väljasõitu, et XXX ei liigu eesõigust omavaid liiklejaid ning sellega seoses ei pannud tähele, et tema suhtes paremalt läheneb ristmikule eesõigust omav mopeed. XXX liikus mootorsõidukiga ristmikule välja ning sõitis mööda XXX liikunud mopeedile Barton Motors Chart 50 registreerimismärgiga XXX külje pealt otsa. Otsasõidu tagajärjel paiskus mopeed külili asfaldile ning mopeedil olnud kaasreisija XXX sai liiklusõnnetuse tõttu raskeid so eluohtlikke tervisekahjustusi: parema neeru vigastuse koos vere leidumisega uriinis, parema 9.-11. roide nihkega murrud selgmiselt, vaagnaluude ebastabiilse murru (ristluu parema külgmassi murru, parema niudeluu tagaosa joonmurru ja paremal pool häbemeluu murru), parema kodarluu murru ning nahaalused verevalumid ja nahamarrastused jäsemetele.

XXX rikkus ettevaatamatusest järgmisi LS nõudeid: LS § 6 lg 6 alusel kehtestatud majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 12 „Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele“ § 7 (eesõigusmärgid ja nende tähendused) p 3 - märk 221 „Anna teed“ kohustab juhti andma teed lõikuval teel, enne lõikuvat sõidurada sõiduraja kohale koos tahvliga 882 „Kehtivusrada“ panduna lõikuval sõidurajal ja tahvli 834 „Sõidueesõigusega liiklemise või peatee suund“ olemasolul aga peateel või sõidueesõigusega teel sõitvale juhile. Peateele pandud märk tähistab ühtlasi peatee lõppu; LS § 14 lg 2 - iga liikleja, liikluse korraldaja ja muu isik peab järgima liiklusalaste õigusaktide nõudeid, olema liikluses hoolikas ja ettevaatlik ning tagama liikluse sujuvuse, et vältida ohtu ja kahju tekitamist; LS § 33 lg 2 p 8 – juht on kohustatud enne paigalt liikuma hakkamist, manöövri või sõiduki seismajäämise alustamist veenduma, et see on ohutu ega takista või ohusta teisi liiklejaid ning teel töotajaid; LS § 50 lg 3 p 1 – juht peab sõidukiiruse valikul arvestama oma sõidukogemust, teeolusid, tee ja sõiduki seisundit, veose iseärasusi, ilmastikutingimusi, liikluse tihedust ning muid liiklusolusid, et ta suudaks seisma jääda sõiduki eespoolse nähtavusulatuses piires ning teel oleva sellise takistuse ees, mida juht pidi ette aimama; LS § 57 lg 1 - kõrvalteel sõitev juht peab andma teed juhile, kes läheneb ristmikule või liigub sellel mööda peateed või sõidueesõigusega teed, sõltumata tema sõidusuunast.

XXX pani toime mootorsõiduki juhi poolt liiklusnõuete rikkumise ettevaatamatusest, kui sellega on tekitatud inimesele raske tervisekahjustus so KarS § 423 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Antud kriminaalasjas puudub avalik menetlushuvi ning kahtlustatava süü ei ole suur järgmistel asjaoludel:

Kriminaalmenetluse seadustikus (edaspidi KrMS) §-s 202 sätestatu kohaselt saab kriminaalmenetluse lõpetada, kui tegemist on teise astme kuriteoga, isiku süü ei ole suur, ta on kahju heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju, tasunud kriminaalmenetluse kulud või on võtnud kohustuse need tasuda ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. KrMS § 207 lg 7 järgi võib prokuratuur nimetatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada ja määrata kohustused, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse. Käesolevas kriminaalasjas kahtlustatavale etteheidetava kuriteo näol on tegemist teise astme kuriteoga (KarS § 4 lg 3), mille eest karistusseadustiku eriosa näeb ette võimaliku karistusena rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistuse (KarS § 423 lg 1).

Kui hinnata kriminaalasjas kogutud tõendeid nende kogumis, siis nähtub, et kahtlustatav on küll liiklusõnnetuse põhjustamises süüdi, kuid antud süü selle teo puhul ei ole niivõrd suur, et asja peaks saatma kohtumenetlusse. Kahtlustatav oli kaine, omas vastava kategooria mootorsõiduki juhtimise õigust, ei ületanud kiirust, õnnetuse tekkemehhanism oli kerge. Kahtlustatava näol on tegemist meesterahvaga, keda on võimalik mõjutada hoolikamalt liikluses käituma ilma kohtuliku karistusega. Antud juhul on tegemist liiklusõnnetusega selle sõna õiges tähenduses (kogemata juhtunud liiklussituatsiooniga, mis päädis tahtmatult kannatanule raske kehavigastuse tekitamisega), kus on palju kergendavaid asjaolusid ja puuduvad raskendavad asjaolud. Liiklus on küll elusfäär, mille vastu avalikkusel peab olema eriline usaldus, kuid igasse toimunud liiklusõnnetusse ei saa suhtuda ühtse kaaluga, vaid hinnata tuleb konkreetse liiklusõnnetuse asjaolusid, isikute käitumist ja isikuandmeid, mis käesoleva liiklusõnnetuse puhul on vaadeldavad kergendavate asjaolude foonilt.

Kannatanu sai liiklusõnnetuse tagajärjel varalist, füüsilist ja moraalist kahju. Kuna liiklusõnnetuse põhjustanud sõiduk oli kindlustatud ning kannatanu esitas tsiviilhagi, kaasati kindlustus tsiviilkostjana menetlusse. Kannatanu ja Swedbank P&C Insurance AS saavutasid 12.08.2025 tekitatud kahjude osas kompromissi ja kindlustusandja on selle ka täitnud st kannatanule on tekitatud kahju hüvitatud, mistõttu kannatanu loobus kriminaalmenetluses esitatud tsiviilhagist.

Avalik menetlushuvi on olemas, kui isiku suhtes on enne uue kuriteo toimepanemist ühe aasta jooksul kriminaalmenetlus otstarbekuse tõttu lõpetatud või kui isikut on ühe aasta jooksul enne uue kuriteo toimepanemist samaliigilise süüte eest karistatud või kuritegu on toime pandud isiku poolt, kelle vastu peab avalikkusel olema eriline usaldus või kannatanul puuduvad peale kriminaalmenetluse efektiivsed õiguskaitsevahendid.

Kahtlustatava puhul avalik menetlushuvi puudub. Kahtlustatav oli kuriteo toimepanemise ajal kaine, kiirust ei ületanud ning omas vastava kategooria mootorsõiduki juhtimise õigust st raskeid liiklusrikkumisi kahtlustatav toime ei pannud. Kahtlustatavat ei ole eelnevalt kriminaalkorras karistatud, teda ei ole kunagi karistatud ühegi LS rikkumiste eest, mistõttu saab väita, et kahtlustatav on liikluses olnud seni eeskujuliku käitumisega. Karistusregistri andmetel ei ole kahtlustatav ka peale juhtunut pannud toime ühtegi väärteo- ega kuriteorikkumist. Samuti ei ole tema suhtes varem otstarbekuse kaalutlusel kriminaalmenetlust lõpetatud. Kahtlustatav ei ole avaliku elu tegelane, liiklusõnnetus ei juhtunud ühistranspordiga seotult, vaid eraisikute vahel sõiduteel ning ta ei ole ka ametilt erilist usaldusväärsust eeldav isik. Seega ei ole kahtlustatav varasemalt olnud kuritegeliku käitumisviisiga ning puudub põhjendatud alus arvata, et taoline käitumisviis võiks tal tekkida tulevikus. Prokuratuuri hinnangul saab asuda seisukohale, et tegemist oli ühekordse kuriteotunnustega ettevaatamatu teo toimepanemisega ja ka üldpreventiivsetest vajadustest lähtuvalt ei ole isiku karistamine vajalik. Kuritegude toimepanemine ei ole kujunenud kahtlustatava elustiiliks ega sagedaseks käitumismustriks.

Arvestades eeltoodut ja asjaolu, et kahtlustatava süü ei olnud suur, ta on valmis võtma endale kohustused tasuda kriminaalmenetluse kulud ja maksuma annetusena sihtotstarbeliseks kasutamiseks kokku lepitud rahasumma ning on oma teoebaõigust mõistnud, puudub käesoleval juhul vajadus isiku kriminaalkorras karistamiseks.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, ringkonnaprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25274050067 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik: kohustada XXX:
 - 2.1 Maksta sihtotstarbeliseks kasutamiseks 450 (nelisada viiskümmend) eurot üldsuse huvides MTÜ Tuulpilus arveldusarvele selgitusega „Sihtotstarbeline makse“ **tähtajaga 08.03.2026.**
 - 2.2 Maksta sihtotstarbeliseks kasutamiseks 450 (nelisada viiskümmend) eurot üldsuse huvides MTÜ Saaremaa Lemmikloomade Turvakodu arveldusarvele selgitusega „Sihtotstarbeline makse“ **tähtajaga 08.03.2026.**
 - 2.3 Tasuma kriminaalmenetluse kulud kogusummas 308,72 eurot. **Kohustuse täitmise tähtajaks määrata 08.03.2026.**
3. Määratud kohustuse täitmise tähtaeg: vt punkt 2. **Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.**
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei ole.
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: CD plaad jätta kriminaalasja juurde.
6. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: ei ole vaja teatada ega kustutada.
7. Kriminaalmenetluse kulud: isiku kohtuarstliku ekspertiisi kulu summas 155 eurot ja määratud kaitsja Margo Põbo kaitsjatasu summas 153,72 eurot (vt punkt 2.2).
8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kahtlustatavale XXX ja tema kaitsjale Margo Põbole, kannatanule XXX ja tema seaduslikule esindajale XXX.
9. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.
10. Käesoleva määruse koopia saata teadmiseks Tervisekassale e-posti aadressil: noudeinfo@tervisekassa.ee.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Rainer Amur
ringkonnaprokurör

Olen menetluse lõpetamise ja
punktis 2 nimetatud kohustustega nõus: _____

(nimi ja allkiri)

Olen kriminaalmenetluse lõpetamise määruse, milles kohustuste täitmiseks vajalikud toimingud ja õiguslikud tagajärjed on üksikasjalikult kirjeldatud, kätte saanud:

(kuupäev ja allkiri)

Käesoleva kohustuse täitmine ei välista teo tagajärjel kaudselt kahju saanud isikute poolt varaliste nõuete esitamist teo toimepanija vastu, mh on Tervisekassal õigus välja nõuda tervisekassa poolt hüvitatud kannatanute ravikindlustushüvitised.